

به نام خدا

«طرح هفته فرهنگی-اجتماعی دانشگاهها»

معاونت فرهنگی و اجتماعی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پاییز ۱۳۹۹

مقدمه

اگر چه آموزش و پژوهش دو کارویژه اصلی دانشگاه محسوب می‌شوند؛ اما دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور نسبت به ایجاد زمینه‌های لازم برای پویایی و نشاط در میان دانشجویان و افزایش توانمندی‌های فرهنگی-اجتماعی آنان نیز، بر مبنای اسناد بالادستی، مأموریت‌هایی دارند. به عبارت دیگر، پرداختن به تزکیه و اعتلای فرهنگی و اجتماعی فضای دانشگاه‌ها از بایسته‌های ضروری است. در این نوع نگاه، دانشگاه باید بتواند در کنار مأموریت‌های آموزشی، پژوهشی و فناورانه خود، شهروندانی را تربیت کند که واجد فرهیختگی فرهنگی-اجتماعی باشند. این مهم در پرتو وجود بستر و فضایی که زیستی پویا و معنا بخش را ممکن سازد سامان خواهد گرفت؛ بستری که فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی دانشجویان و شکوفایی خلاقیت‌های فردی و سامان بخشیدن به خواسته‌ها و تلاش‌های خودانگیزانه دانشجویان را در پی دارد. توسعه و تعمیق فعالیت‌های مذهبی، فرهنگی و هنری در سطح دانشگاه، سامان بخشی به فعالیت‌های فرهنگی و هنری دانشجویان، افزایش روح همکاری جمعی و جلب مشارکت دانشجویان، کشف و شکوفایی خلاقیت دانشجویی و افزایش شناخت دانشجویان نسبت به بنیان‌های فکری و فرهنگی جامعه که به تقویت سرمایه‌های فرهنگی، اجتماعی و نمادین دانشجویان و نهاد دانشگاه می‌انجامد از اهداف حوزه فرهنگی و اجتماعی است.

برای نیل به چنین جایگاه شایسته‌ای در حوزه فرهنگی-اجتماعی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، نامگذاری هفته‌ای که در آن مسائل، فعالیت‌ها، برنامه‌ها و پیامدهای فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی دانشگاه‌ها در آن مطرح و افکار عمومی جامعه و دانشگاهیان را به خود معطوف کند ضروری به نظر می‌رسد. این امر می‌تواند با تبدیل کردن فعالیت‌های معمول فرهنگی و اجتماعی دانشگاه به یک رخداد (Event) فرهنگی اثرگذار، نخست: رونق بیشتری به این فعالیت‌ها ببخشد؛ دوم: مقوم زیست فرهنگی و اجتماعی دانشگاه باشد و سوم: زمینه‌ساز هویت تازه‌ای برای تشکلهای دانشجویی، که در ایجاد فضای امید و نشاط در دانشگاه نقش بی‌بدیل دارند، باشد.

در همین راستا معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت عتف بر اساس تجارب پیشین و نیز دریافت نقطه نظرات معاونین فرهنگی و دانشجویی دانشگاه‌ها پیشنهاد برگزاری هفته فرهنگی-اجتماعی دانشگاه‌ها را ارائه می‌نماید. هفته فرهنگی-اجتماعی اختصاص دوره زمانی مشترک سالانه در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی برای برجسته‌سازی فعالیت‌های فرهنگی-اجتماعی است که در سه دامنه دانشجویان، استادان و کارکنان قابل اجراست اما در گام نخست تنها دامنه فعالیت‌های دانشجویی را در دستور کار قرار می‌دهد.

الف) اهداف

۱. اهمیت بخشی و تقویت توجه به مسائل فرهنگی و اجتماعی دانشگاه؛
۲. تبیین نقش، کارکرد و پیامدهای مسائل فرهنگی و اجتماعی دانشگاه؛
۳. تبادل تجارب و دانش فرهنگی دانشگاه‌ها و معرفی الگوهای برتر؛
۴. معرفی دستاوردهای فرهنگی و اجتماعی دانشگاه؛
۵. ایجاد وحدت رویه در فعالیت‌های دانشگاهی در گستره ملی؛
۶. شناساندن اهمیت امر فرهنگ و مسائل اجتماعی به عموم خانواده دانشگاه؛
۷. شناساندن شکل‌های دانشجویی به عموم دانشجویان و گسترش ارتباط درون مجموعه‌ای؛
۸. زمینه سازی برای هویت بخشی به دانشجویان از طریق مشارکت در اجرای برنامه های هفته فرهنگی و تقویت فضای همدلی؛
۹. هویت بخشی به شکل های دانشجویی و تشویق دانشجویان به عضویت در شکل ها و مجموعه‌های فرهنگی دانشجویی.

ب) فعالیت‌های پیشنهادی

- برخی فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی که در این هفته می تواند توسط مجموعه حوزه فرهنگی و اجتماعی دانشگاه‌ها برنامه ریزی و برگزار شود به شرح زیر است:
- ۱- نمایشگاه دستاوردهای، دینی، فرهنگی، اجتماعی، هنری و ادبی دانشجویان
 - ۲- پخش فیلم همراه با نقد و بررسی با حضور عوامل (حرفه ای و دانشجویی)
 - ۳- برگزاری جلسات، میزگردها و سخنرانی های مرتبط با فعالیت های فرهنگی و اجتماعی
 - ۴- برگزاری سلسله نشست‌های آسیب شناسی فعالیت شکل های دانشجویی
 - ۵- عضوگیری از دانشجویان علاقمند به فعالیت در شکل های دانشجویی
 - ۶- برگزاری مسابقات فرهنگی و هنری برای دانشجویان
 - ۷- برگزاری مراسم تقدیر و تشکر از فعالان فرهنگی و اجتماعی توسط مسئولین دانشگاه
 - ۸- برگزاری مراسم تقدیر و تشکر از استادان و مشاوران حوزه فعالیت های علمی، فرهنگی و اجتماعی توسط مسئولین دانشگاه
 - ۹- طراحی و اجرای برنامه‌های مشترک با سایر سازمان‌ها، نهادها و ارگان‌های مرتبط خارج از دانشگاه و جلب حمایت آنها در برگزاری برنامه‌ها بویژه با بهره‌گیری از بعد بین‌المللی و نهادهای فراهشوری

۱۰- برگزاری سمینارهای علمی، پژوهشی درباره مسائل اجتماعی و فرهنگی با حضور استادان دانشگاه و صاحب نظران

۱۱- طراحی و اجرای برنامه‌های مشترک بین دانشگاهی و منطقه ای

۱۲- نظر سنجی و نیازسنجی فعالیت‌های فرهنگی در دانشگاه

۱۳- ارائه فعالیت‌های دانشجویان خارجی و برجسته‌سازی پیوندهای فرهنگی-اجتماعی میان کشورها

۱۴- برگزاری کارگاه‌های مدیریت و برنامه‌ریزی فرهنگی، کار گروهی، فعالیت‌های داوطلبانه و ...

* در هر یک از برنامه‌های پیشنهادی در صورت امکان استفاده از ظرفیت‌های بین‌المللی این امور مورد تأکید است.

ج) زمان برگزاری برنامه

با توجه به اینکه چهاردهم آبان ماه در تقویم کشور روز فرهنگ عمومی نام گذاری شده است. هفته دوم آبان ماه هفته فرهنگی- اجتماعی دانشگاه‌های زیر مجموعه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نام گذاری می شود.

د) شورای سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی هفته فرهنگی و اجتماعی در دانشگاه

به منظور برنامه ریزی منسجم و یکپارچه برای برگزاری برنامه های هفته فرهنگی- اجتماعی در دانشگاه‌ها، شورای فرهنگی هر دانشگاه عهده‌دار این امر بوده و به تناسب فعالیت‌های مرتبط کارگروه اجرایی را برای آن تعیین می‌نماید.

ه) وظایف شورای سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی هفته فرهنگی- اجتماعی

- برنامه ریزی برای اجرای برنامه ها در راستای روزهای نام گذاری شده که از جانب معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت عتف هر سال حداکثر تا پایان مرداد ماه به دانشگاه ها اعلام می شود.

- تأیید برنامه‌های پیشنهادی و نظارت بر حسن انجام آن‌ها.

- گزارش عملکرد و فعالیت های انجام شده در هفته فرهنگی- اجتماعی به دبیرخانه مرکزی در مدیریت فرهنگی و پشتیبانی معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت عتف.

و) شورای سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی هفته فرهنگی و اجتماعی در وزارت عتف

به منظور برنامه ریزی منسجم و یکپارچه برای برگزاری برنامه های هفته فرهنگی- اجتماعی در دانشگاه‌ها، شورای برگزاری هفته فرهنگی- اجتماعی مرکب از اعضای زیر با حکم وزیر تشکیل می شود:

۱- معاون فرهنگی و اجتماعی (رئیس شورا)

۲- رئیس سازمان امور دانشجویان

۳- رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه یا نماینده ایشان

۴- مدیر کل امور فرهنگی (دبیر شورا)

۵- مدیر کل دفتر سیاست گذاری و برنامه ریزی فرهنگی و اجتماعی

ز) وظایف شورای سیاست گذاری و برنامه ریزی هفته فرهنگی و اجتماعی در وزارت عتف

- تشکیل دبیرخانه مرکزی در اداره کل فرهنگی معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت عتف.

- تصویب و ابلاغ نامگذاری های پیشنهادی برای هر سال

- ابلاغ برنامه های مصوب متناسب با هفته فرهنگی هر سال و نامگذاری های تعیین شده برای هر روز آن.

- تأیید برنامه های پیشنهادی و نظارت بر حسن انجام فعالیت ها.

- دریافت گزارش از دانشگاه ها